gemeente roerdalen

Raadsvoorstel

Zaaknummer	Z24-041843
Onderwerp:	Derde wijziging Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Roerdalen 2020.
Datum:	27 februari 2024
Indiener agendapunt:	College van Burgemeester en wethouders Roerdalen
Portefeuillehouder:	L. Vestjens
Gevraagd besluit:	1. De derde wijziging van de Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Roerdalen 2020 vast te stellen.
Bijlage(n):	1. Raadsbesluit Wijziging Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Roerdalen 2020. 2. Regeling Tegemoetkoming meerkosten chronisch zieken gemeente Roerdalen 2024. 3. Amendement 2022A14. 4. Amendement 2021A11.

Toelichting bij het raadsvoorstel

1. Onderwerp

Derde wijziging Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Roerdalen 2020.

2. Inleiding

Vanwege een drietal ontwikkelingen ligt een wijziging van de Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Roerdalen 2020 (hierna: verordening) voor.

Ten eerste heeft de Centrale Raad van Beroep (CRvB) op 16 augustus 2023, op basis van twee uitspraken bepaald dat gemeenten uurtarieven voor een pgb met inzet van het sociale netwerk moeten baseren op de cao VVT.

Ten tweede stijgen klanttarieven voor het collectief doelgroepenvervoer (Wmo) van Omnibuzz als gevolg van een stijging van de Landelijke Tarieven Index (LTI) met 11,72% in 2024, als de huidige verordening wordt gevolgd. Gemeenten die deelnemen aan de Gemeenschappelijke Regeling Omnibuzz hanteren echter als uitgangspunten dat de klanttarieven voor het Omnibuzz vervoer zoveel mogelijk gelijk worden gesteld aan de klanttarieven in het openbaar vervoer en tussen gemeenten onderling.

Ten derde worden inwoners met een chronische ziekte of beperking geconfronteerd met onnoemlijke meerkosten. Momenteel is er in de Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Roerdalen 2020 geen artikel opgenomen dat bepaalt dat een tegemoetkoming verstrekt kan worden aan personen met een beperking of chronische psychische of psychosociale problemen die daarmee verband houdende aannemelijke meerkosten hebben. Doordat er duidelijke signalen zijn van inwoners die moeite hebben met het betalen van de hoge zorg- of stookkosten door hun chronische ziekte en/of handicap, wordt aan het college voorgesteld om een Regeling tegemoetkoming meerkosten chronisch zieken in te stellen. Om de regeling “Tegemoetkoming meerkosten chronisch zieken gemeente Roerdalen 2024” vast te kunnen stellen moet eerst de verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Roerdalen 2020 worden gewijzigd.

3. Beslispunten

De raad besluit:

1. De derde wijziging van de verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Roerdalen 2020 vast te stellen.

4. Argumenten

1.1 Het pgb tarief dient toereikend te zijn om passende zorg in te kopen.
Uit de Wmo 2015, artikel 2.3.6 lid 1 volgt dat de tarieven toereikend moeten zijn. Dit betekent dat een inwoner doeltreffende zorg of ondersteuning kan inkopen met het budget dat de gemeente toekent.

Uit jurisprudentie van de CRvB blijkt dat het uurtarief voor een pgb hulp bij het huishouden en begeleiding individueel uitgevoerd door het sociaal netwerk, dient te voldoen aan het wettelijke principe van een ‘reële prijs’. Dit betekent dat er een goede verhouding dient te zijn tussen de prijs voor de levering van een dienst door een derde en de eisen die aan de kwaliteit van de dienst worden gesteld (Uitvoeringsbesluit Wmo, artikel 5.4, lid 3 en verordening, artikel 18).

In onze huidige verordening is voor inzet van het sociaal netwerk bij hbh en begeleiding individueel een uurtarief gebaseerd op het wettelijk minimumloon van toepassing (verordening, artikel 9, lid 4). De CRvB heeft deze tarieven echter onverbindend verklaard omdat ze ontoereikend worden geacht. De tarieven dienen volgens de CRvB gebaseerd te zijn op de cao VVT.

1.2 Aanpassing van de verordening ten aanzien van de LTI index voorkomt extra kosten voor de gebruikers van de collectieve (Wmo) vervoersvoorziening.
Als de huidige verordening wordt gevolgd, dan stijgen de klanttarieven voor het collectief doelgroepenvervoer (Wmo) van Omnibuzz als gevolg van een stijging van de Landelijke Tarieven

Index (LTI) met 11,72% in 2024. Dit betekent dat cliënten te maken krijgen met extra reiskosten (circa 12 cent per zone).

Gemeenten die deelnemen aan de Gemeenschappelijke Regeling Omnibuzz hanteren echter als uitgangspunten dat de klanttarieven voor het Omnibuzz vervoer zoveel mogelijk gelijk worden gesteld aan de klanttarieven in het openbaar vervoer en tussen gemeenten onderling. Omdat het regionaal openbaar vervoer door het Rijk financieel wordt gecompenseerd, leidt de stijging van de LTI index niet tot een tariefverhoging voor reizigers met het openbaar vervoer. Voor het doelgroepenvervoer geldt die compensatie vanuit het Rijk echter niet. Daarom verzoekt Omnibuzz deelnemende gemeenten om de LTI index voor 2024 buitenwerking te stellen. De cliënten die gebruik maken van het collectief vervoer door Omnibuzz zijn afhankelijk van dit type vervoer, het openbaar vervoer biedt geen passend alternatief. Door het aanpassen van de verordening waarborgen we gelijke klanttarieven van het collectief vervoer en het openbaar vervoer.

1.3 De financiële impact van het niet toepassen van de LTI indexering in 2024 is beperkt.
Het dagelijks bestuur van de GR Omnibuzz heeft op 15 november 2023 het principebesluit genomen om de LTI buiten werking te stellen tot 1 juli 2024 en de klantbijdragen in deze periode niet te verhogen. Dit biedt de deelnemende gemeenten de mogelijkheid om een besluit te nemen over het wel of niet toepassen van de LTI index in 2024. Na besluitvorming door de gemeenten, worden de klantbijdragen van 2024 in elke gemeente definitief vastgesteld. Om de impact op de gemeentelijke begroting te minimaliseren, heeft het dagelijks bestuur voorgesteld om de gederfde inkomsten over januari t/m juni 2024 op te vangen uit de algemene reserve van de GR Omnibuzz. De exacte bedragen worden door Omnibuzz achteraf pas verrekend, op basis van de werkelijk gebruikte ritten.

1.4 Er is geen artikel opgenomen in de Verordening dat bepaalt dat ons college een tegemoetkoming kan verstrekken aan chronisch zieken.
Via meerdere kanalen (sociaal wijkteam, Servicecentrum MER-SD) ontvangt de gemeente signalen dat inwoners met een chronische ziekte en/of handicap tussen wal en schip vallen, omdat er geen regeling is voor hen waar ze een beroep op kunnen doen. Doordat er duidelijke signalen zijn van inwoners die moeite hebben met het betalen van de hoge zorg- of stookkosten door hun chronische ziekte en/of handicap, wordt de Regeling tegemoetkoming meerkosten chronisch zieken ingesteld, waarbij inwoners die voldoen aan de voorwaarden een tegemoetkoming ter hoogte van €350,00 kunnen aanvragen. Met deze regeling komen we tegemoet aan de wens van uw gemeenteraad, zoals verwoord in amendement 2022A14 en 2021A11, voor het instellen van een armoedefonds waarin wij worden verzocht om inkomens vanaf 120% tot 150% tegemoet te komen en waarmee zoveel mogelijk voorkomen dient te worden dat mensen tussen wal en schip vallen.

Om de regeling “Tegemoetkoming meerkosten chronisch zieken gemeente Roerdalen 2024” vast te kunnen stellen moet eerst de verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente

Roerdalen 2020 worden gewijzigd. Zodra uw raad de Verordening heeft gewijzigd, wordt de regeling ter vaststelling aan het college voorgelegd. Momenteel is er namelijk geen artikel opgenomen dat bepaalt dat ons college een tegemoetkoming kan verstrekken aan personen met een beperking of chronische psychische of psychosociale problemen die daarmee verband houdende aannemelijke meerkosten hebben.

5. Kanttekeningen

1.1 Naar analogie van de jurisprudentie over de hoogte van het pgb uurtarief voor hbh en begeleiding, bestaat de mogelijkheid dat het pgb tarief voor het sociaal netwerk op het gebied van jeugdhulp op termijn ook dient te worden aangepast.
De verwachting is dat de CRvB uitspraak omtrent pgb tarieven ook wordt doorgetrokken naar jeugdhulp. We volgen dit en wachten de jurisprudentie hierover af.

1.2 Mogelijk leidt de verhoging van het pgb uurtarief voor het sociaal netwerk bij hbh en begeleiding individueel tot een aanzuigende werking.
Omdat de tarieven voor inzet van het sociaal netwerk stijgen, zou dit mogelijk kunnen leiden tot meer pgb aanvragen voor hbh en begeleiding individueel met inzet van het eigen sociaal netwerk.

1.3 Het toepassen van de NEA index heeft financieel minder impact voor cliënten/klanten en de gemeente dan het toepassen van de LTI index.
Een alternatieve tussenvariant die gehanteerd kan worden in plaats van de LTI index zou de NEA index kunnen zijn. De NEA is een indexeringstool die de (kosten)ontwikkeling binnen het vervoer volgt. In dat geval volgt de klantbijdrage dan de kostenontwikkeling bij gemeenten, die op basis van de NEA index in 2024 3,4% meer gaan betalen voor het vervoer. Omdat deze variant een afwijking betekent van de uitgangspunten en van de verordening, is deze echter niet passend.

6. Financiën

Het wijzigen van de verordening heeft financiële invloed op 3 onderdelen:

<u>Wijziging pgb uurtarief hbh en begeleiding individueel met inzet sociaal netwerk.</u>
Het pgb was eerst gebaseerd op het minimumloon, maar vanaf 1 januari 2024 op de cao VVT. Door deze wijziging is er geen onderscheid meer in de hoogte van het pgb voor naaste familie en niet zorgprofessionals in loondienst (categorie D en E) voor hbh en begeleiding.

Het aantal bestaande cliënten Wmo zijn in kaart gebracht en in onderstaande tabel is het financiële effect zichtbaar gemaakt op basis van de oude en nieuwe tarieven. Deze tarieven worden in maart en oktober geïndexeerd. Voor de impactanalyse is het hoogst geïndexeerde tarief voor 2024 meegenomen, daardoor dekt de impactanalyse de gehele reikwijdte.

Op basis van een gelijk aantal uren in 2023, en uitgaande van het hoogst geïndexeerde tarief, is er een impact van € 24.921,16.

	Oude tarieven (Zelfde voor HBH als begeleiding)		
Naaste familie (eerste/tweed graad)	13,4		
Niet zorgprofessional in loondienst	17,4		
	Nieuwe tarieven (Naaste familie/ niet professional in loondienst)		
	Vanaf 1-1-2024	Vanaf 1-3-2024	Vanaf 1-10-2024
Hulp bij Huishouden	19,8	20,39	20,99
Begeleiding	23,23	23,82	24,42
	Oude tarief	**Nieuwe tarief**	**Verschil per uur**
Naaste familie (eerste/tweed graad) HBH	€ 13,40	€ 20,99	€ 7,59
Niet zorgprofessional in loondienst HBH	€ 17,40	€ 20,99	€ 3,59
Naaste familie (eerste/tweed graad) begelei	€ 13,40	€ 24,42	€ 11,02
Niet zorgprofessional in loondienst begeleid	€ 17,40	€ 24,42	€ 7,02
Impact jaarbasis (obv zelfde aantal uur)			**€ 24.921,16**

Het effect van de nieuwe tarieven is niet meegenomen in de huidige begroting, maar zou op basis van onderstaande tabel wel nog binnen het begrootte bedrag voor 2024 kunnen vallen. Het effect van deze aanpassing zal ook worden meegenomen in de halfjaarrapportage 2024.

	begroot 2024	gemaakte kosten 2023	extra kosten 24	verwachte nieuwe uitgaven
hbh	€ 88.000,00	€ 65.400,00	€ 13.705,25	€ 79.105,25
begeleiding	€ 188.000,00	€ 125.200,00	€ 11.215,91	€ 136.415,91

<u>Het niet toepassen van de LTI index voor klanttarieven collectief doelgroepenvervoer (Wmo) in 2024.</u>

Als de LTI index (11,72%) in 2024 niet wordt doorberekend in het klanttarief, ontvangt de gemeente naar verwachting € 3406 minder inkomsten. Doordat het dagelijks bestuur van de GR Omnibuzz heeft besloten de gemeenten voor de eerste helft van 2024 te compenseren ten laste van de algemene reserve resteert er voor Roerdalen circa € 1.703. De exacte bedragen worden door Omnibuzz achteraf pas verrekend, op basis van de werkelijk gebruikte ritten. Het effect van deze aanpassing zal worden meegenomen in de halfjaarrapportage 2024.

<u>Regeling tegemoetkoming meerkosten chronisch zieken gemeente Roerdalen 2024.</u>

In het kader van Roerdalen in Balans en de grote meerjarige tekorten geldt een tijdelijke stop op nieuw beleid met financiële consequenties.

Gelet op de maatschappelijke relevantie en de prioriteit die uw raad eerder heeft gegeven aan armoedebestrijding en het feit dat in de begroting 2024 middelen voorhanden zijn zal de Regeling

tegemoetkoming meerkosten chronisch zieken, na vaststelling van de wijziging van de Verordening, aan het college worden voorgelegd. Omdat er in 2025, door het vervallen van het armoedefonds, geen middelen beschikbaar zijn is er sprake van een tijdelijke regeling.

Bij 100 aanvragen in 2024 kan er uitgegaan worden van een kostenpost van ongeveer €55.000. De kosten kunnen worden gedekt uit het armoedefonds.

7. Communicatie

1. Terugkijken

Er heeft afstemming plaatsgevonden binnen de MLO gemeenten over de pgb tarieven en de indexering van Omnibuzz. De regeling tegemoetkoming meerkosten chronisch zieken is afgestemd met de gemeente Maasgouw, het Sociaal Team en de Adviesraad Sociaal Domein.

De budgethouders zijn door middel van brieven door de gemeente geïnformeerd over de hoogte van de pgb tarieven in 2024.

Het cliëntenpanel van Omnibuzz is geraadpleegd over (de gevolgen van) het toepassen van de LTI index op klanttarieven. Zij staan achter het verzoek van Omnibuzz aan gemeenten om de LTI index voor 2024 buiten werking te stellen.

Algemeen heeft er intern onderlinge afstemming plaatsgevonden tussen de collega's van de Wmo en de Participatiewet. Het voorstel is tevens intern besproken met de business controller, juridisch en financieel adviseurs.

2. Vooruitkijken

De aanpassing van de pgb tarieven wordt op de daarvoor bestemde manier bekend gemaakt.

Omnibuzz verzorgt de communicatie over de hoogte van de klanttarieven.

De wijziging omtrent de regeling tegemoetkoming meerkosten chronisch zieken wordt op de website geplaatst en wordt gepubliceerd in het elektronisch gemeenteblad.

8. Planning en uitvoering

De budgethouders zijn door middel van brieven door de gemeente geïnformeerd over de hoogte van de pgb tarieven in 2024. De afhandeling hiervan zal opgepakt worden door de MER SD.

De klanttarieven zullen worden gecommuniceerd door Omnibuzz.

Het Servicecentrum MER Sociaal Domein is belast met de uitvoering van de regeling tegemoetkoming meerkosten chronisch zieken. Na vaststelling van de regeling door het college zal het Servicecentrum MER Sociaal Domein starten met de verdere inrichting en uitvoering van de regeling.

Het raadsbesluit inzake de gewijzigde verordening wordt bekendgemaakt in ons elektronisch gemeenteblad.

9. Privacy

Er worden geen persoonsgegevens verwerkt.

10. (Wettelijk en/of beleidsmatig) kader

Dit voorstel valt binnen de wettelijke kaders van de Wmo 2015. Naar aanleiding van een uitspraak van de CRvB dient de lokale verordening aangepast te worden om wederom te vallen binnen de kaders gesteld door de Wmo. Er wordt daarnaast ingegaan op het verzoek en advies van Omnibuzz omtrent het niet-verhogen van de klanttarieven naar aanleiding van de stijging van de LTI index.

Inwoners met een chronische ziekte hebben meerkosten, het leveren van maatwerk voor deze doelgroep is een gemeentelijke verantwoordelijkheid. Het huidige aanbod voorziet onvoldoende op compensatie voor deze zorgkosten. In 2024 is er dekking vanuit het armoedefonds. Tevens voldoen we met de verhoging naar 150% aan amendement 2022A14 en 2021A11 van uw gemeenteraad.

11. Bijlagen

Bijlage 1: Raadsbesluit derde wijziging Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Roerdalen 2020 inzake pgb tarieven, indexering klanttarief Omnibuzz en regeling tegemoetkoming meerkosten chronisch zieken gemeente Roerdalen 2024.
Bijlage 2: Regeling Tegemoetkoming meerkosten chronisch zieken gemeente Roerdalen 2024.
Bijlage 3: Amendement 2022A14.
Bijlage 4: Amendement 2021A11.

Sint Odiliënberg, 27 februari 2024

Burgemeester en wethouders van Roerdalen,

De secretaris,	De burgemeester,
J.J.W.M. L'Ortije	mr. M.D. de Boer-Beerta